

STORSLAGET med PETTERSSONPROJEKTET

● **LÖRDAG 16 MARS 2019**
kl 15.00 DE GEERHALLEN NORRKÖPING
Introduktion kl 14.30 Fredrik Anderberg

Norrköpings Symfoniorkester

Dirigent **Christian Lindberg**

Körer **Eric Ericsons Kammarkör,
Radiokören**

Konsertmästare **Jannika Gustafsson**

PETTERSSON Symfoni nr 12
”De döda på torget”,
för blandad kör och orkester

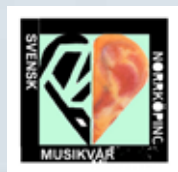
Konserten ges utan paus.

Längd ca 1 tim.

Konserten spelas in live

för BIS Records.

Välkommen till Norrköpings Symfoniorkester! Checka gärna in, ta bilder i foajé och konsertsal och berätta att du är här! Innan konserten börjar ber vi dig dock stänga av telefon och kamera, eftersom ljuset från skärmar stör både publik och artister. Under konsert är fotografering och ljudupptagning ej tillåten. I applådtacket går det bra att ta bilder igen. Hoppas du får en riktigt fin konsertupplevelse med oss!

soh

– en del av Scenkonst Öst

Christian Lindberg

Christian Lindberg behöver inte längre någon närmare presentation efter att ha framträtt i De Geerhallen åtskilliga gånger, både som dirigent, trombonist och tonsättare. Här har han dirigerat uruppföranden av många egna verk, men också gjort sig känd som en av världens främsta uttolkare av Allan Petterssons musik, vilket resulterat i att våra gemensamma cd-inspelningar tilldelats hedrande priser och utmärkelser.

Lindberg föddes i Danderyd 1958 och började spela trombon först som suttonåring, men då med sådan frenesi att han redan två år senare anställdes i Kungliga Hovkapellet. 1982 erhöll han Sonnings musikstipendium och 1986 sitt första fonogrampris. Han blev sedan världens första professionella trombonsolist på heltid.

Många tonsättare har komponerat trombonmusik direkt med tanke på Lindbergs mäs- terliga behärskning av instrumentet. Mest uppmärksammas blev kanske Jan Sandströms så kallade Motorcykelkonsert som Lindberg uruppförde 1989. 1996 invaldes han i Musikaliska Akademien och 2004 tilldelades han medaljen Litteris et artibus.

I början av 2000-talet började han även dirigera och komponera. Han var chefsdirig- ent för Nordiska Kammarorkestern i Sundsvall 2004–2010 och har haft samma roll hos Stockholms läns Blåsarsymfoniker sedan 2005. Till meritlistan kan också läggas att han varit chefsdirigent och konstnärlig rådgivare för Arctic Philharmonic Orchestra i Nordnorge sedan den grundades 2009 och sedan 2016 är han Music Director of the Istraël Netanya Kibbutz Orchestra.

Senast han dirigerade SON var för knappt ett år sedan, då vi gästade Musikverein i Wien och framförde bland annat Petterssons sjunde symfoni – aldrig tidigare spelad där. Stående ovationer!

Stig Jacobsson

Eric Ericsons Kammarkör

Radiokören

Eric Ericsons Kammarkör

Eric Ericsons Kammarkör grundades 1945 av den då 27-årige Eric Ericson, och har sedan dess intagit en central plats i svenskt och internationellt musikliv. Hans och körens stora intresse att hela tiden hitta ny musik och nya arbetsområden gör att ensemblens repertoar än idag är mycket bred: från tidig musik till det allra senaste och nykomponerade. För generationer svenska och internationella tonsättare har kören varit en idealensemble med sin typiska ”nordiska” klang och långt drivna virtuositet.

Att förvalta arvet efter Eric Ericson handlar om att bevara och utveckla den unika klangen, att ständigt fördjupa den kammarmusikaliska attityden och att söka ny repertoar. Efter Eric Ericsons bortgång 2013 har, vid sidan av svenska och internationella gästdirigenter, Fredrik Malmberg engagerats som chefsdirigenter.

I EEKK:s led finns Sveriges främsta ensemblesångare, som valt att utöver sina egna solistiska sångarkarriärer och andra kvalificerade musikergränningar medverka i detta vitala ensemblearbete.

På världsscenen hör Eric Ericsons Kammarkör till det absoluta toppskiktet av professionella ensembler, och har genom åren belönats med många utmärkelser. EEKK gör årligen flera utlandsturnéer, men arbetar även pedagogisk med amatörkörer runt om i Sverige.

Kören har genom åren gjort åtskilliga fonograminspelningar och återfinns i många skivbolags kataloger. Höjdpunkter i det internationella arbetet är bland annat samarbetena med Radiokören och Berlins Filharmoniska Orkester med dirigenter som Claudio Abbado, James Levine och Riccardo Muti, samt de många inspelningarna och konserterna med Nicolas Harnoncourt och Concentus Musicus Wien.

Radiokören

I maj 1925 hade Radiokören sin allra första konsert. Redan från början lades ribban högt av körens första chefsdirigenter, Axel Nylander och Einar Ralf. Tidigt fanns också en uttalad ambition att framföra ny svensk körmusik. Efter att Eric Ericson tog över ledarskapet 1952 utvecklades körens internationella ryktbarhet. Han ville att såväl sångarna som lyssnarna skulle få ta del av den bästa och viktigaste körmusiken från hela världen och med progressiva repertoarval tillsammans med högt ställda ambitioner gjorde han Radiokören känd som ett fantastiskt vokalt instrument.

Eric Ericsons legendariska klangideal och konstnärskap lockade bland annat Paul Hindemith, Frank Martin, Igor Stravinsky och Aaron Copland till Stockholm för att få sina verk uppförda. Arthur Honegger lär ha sagt att han, när han hörde Radiokören sjunga sina stycken, för första gången hörde dem så som han föreställt sig att de skulle låta. Svenska tonsättare som Lars Edlund, Ingvar Lidholm och Sven-Erik Bäck skrev också körmusik av ett slag som inte funnits tidigare, sporrade och inspirerade av de nya möjligheterna hos den unika ensemblen.

Körmedlemmarnas förmåga att växelvis sjunga solistiskt och i nästa stund smälta in i ensemblens tätt sammanvävda klang skapar ett instrument med brett arbetsfält och stor spännvidd, från det spröda till det mäktiga. Framstående orkesterdirigenter som Claudio Abbado, Riccardo Muti, Valery Gergiev och Radiosymfonikernas chefsdirigenter Daniel Harding har alla gjort bejublade konserter med Radiokören. Förutom sina egna konserter och regelbundna samarbeten med Sveriges Radios Symfoniorkester uppträder de dessutom med flera andra av landets ledande orkestrar.

2010 fick Radiokören ta emot regeringens särskilda hederspris med motiveringen: ”Många är de svenska körer som skördat internationella framgångar genom åren, men få har som Radiokören under mer än ett halvsekel satt den svenska körmusiken på kartan.”

NORRKÖPINGS SYMFONI

Violin 1

1:e konsertmästare
Henrik Jon Petersen, Vakant

Alt. konsertmästare Mikael Wenhov

2:e konsertmästare Paul Waltman

Lissy Abreu Ruiz (vik), Carina Beckett,
Sarah Dodd Falkebring, Matts Eriksson,
Josep Esteve (tjl), Lars Hedborg,
Magnus Ivarson, Tanja Kaitaniemi,
Kristina Lindholm Vahlöf, Ingrid Olsson,
Nina Söderberg, Johanna Tafvelin,
Anders Törnqvist

Violin 2

Ruth Anderberg*, Fredrik Anderberg**,
Håkan Jonsäll**, Lars Andersson,
Boel Bengtsson, Karín Engström,
Åsa Holm, Anne Holmer, Jin Hägerström,
Richard Michelin, Mohamed Sharara,
Sonja Vrieze, Vakant

Viola

Lennart Falkebring*, Crista Bergendahl**,
Gunnar Enbom**, Nanako Akai, Jenny
Augustinsson, Björn Carlén, Erika
Gabrielsson Backlund, Pernilla Rönnlund,
Markku Sorri, Karin Svanberg Ancker,
Vakant

Cello

Solocellist Niklaas Veltman

Pelle Hansen*, Fredrik Lindström**,
Sofia Petersen**, Torstein Dalene,
Erik Uusjärvi, Leif Vahlöf,
Ingrid Åkerblom, Vakant

Kontrabas

Björn Malmqvist*, Jan Duda**,
Anna-Cecilia Bergman**(tjl), Daniel R
Thomas**(vik), Emma Josefsson
Bjørnevik (tjl), Jacob Bartilson (vik),
Johan Strindberg (vik), Roine Uddfeldt,
Vakant

* Stämledare

ORKESTER 2018–2019

Flöjt

Teodor Tirlea*, Annica de Val**, Vakant

Oboe

Pelin Lius*, Thomas Bodin**, Vakant

Klarinett

Johnny Jannesson*, Lars Paulsson**,
Alvaro Pastor Jiménez

Fagott

Linus Björnstam*,
Eva Pettersson Veltman**, Vakant

Horn

Lennart Langer*, Anna Ahlenius**,
Jan Lejonclou, Lars Thapper,
Elisabeth Åkervall

Trumpet

Elias Svanberg*, Filip Draglund**,
Stefan Mattsson

Trombon

Eric Svensson*, Christoph Schnaithmann**

Bastrombon

Johan Wiklund**

Tuba

Ole Christian Grønning*

Pukor

Lars Gärd*, Anders Dahlstedt**

Slagverk

Martin Orraryd*, Petter Svensson**

Harpa

Delphine Constantin Reznik*

ALLAN PETTERSSON (1911–1980)

Symfoni nr 12 (57')

Andante comodo

Im Tempo eines gemächlichen Ländlers. Etwas täppisch und sehr derb

Rondo-Burleske: Allegro assai. Sehr trotzig

Adagio. Sehr langsam und noch zurückhaltend

När Uppsalauniversitetets ständigt idésprudlande director musices Carl Rune Larsson vårvintern 1973 presenterade sitt förslag på vem som borde få komponera musiken till universitetets 500-årsjubileum hade planeringskommittén redan bestämt sig. Om önskemålet var att vid detta tillfälle hylla stadens skyddshelgon, den heliga Birgitta, fanns ingen lämpligare än Ingvar Milveden (1920–2007), sedan länge bosatt i Uppsala, organist i Sankt Pers kyrka och docent vid musikvetenskapliga institutionen. Som komponist i Måndagsgruppens stilistiska kölvatten, tidigare vice dirigent för manskören Orphei Drängar och Sveriges främste expert på 1400-talets liturgi i Västergötland, hade Milveden allt körvetande som krävdes. Dessutom var han uppvuxen i en körledarfamilj. Jubileumskantaten, som han sedermera levererade, var som väntat konventionell men helt ideomatisk och till universitetets fulla belåtenhet.

Förslaget som Carl Rune Larsson entusiastiskt presenterade väckte däremot starka betänkligheter hos kommittén. Varför beställa en Birgittakantat av en tonsättare som aldrig sjungit i kör?

Men Akademiska kapellets ledare insisterade. Allan Pettersson var ju det hetaste namnet i Musiksverige! Att uruppföra en symfoni av honom var en nåd som alla orkestrar hoppades på. Om kapellet dessutom fick göra en skiva från konserten skulle den säljas i tusentals exemplar. För övrigt trodde sig Larsson äga nyckeln till tonsättarens tankesmedja och litade på att väntjänster återgäldas. Han var ju den som 1968 i rollen som ackompanjator hade burit fram Petterssons tidigare refuserade Barfotasånger innan filharmonikernas chefsdirigent Antal Dorati efter paus samma kväll med sitt uruppförande av sjunde symfonin hade lyft upp Pettersson och hans symfonier till samma ikonnivå som Ingmar Bergmans filmer och August Strindbergs dramer. Åtta av Barfotasångerna hade Dorati till på köpet instrumenterat förutom att han senare hade uruppfört åttonde symfonin. Director musices trodde på en bergsäker succé, om han fick råda.

I upphetsningen räknade han inte med vad som hänt sedan den sista Barfotasången skrevs. 1945 hoppades Allan Pettersson nå en blygsam framgång för sina små visor till egen text. Medan han strävade vidare som symfoniker drabbades han av en ledgångsreumatism, som länge hölls i schack med mediciner tills njurarna strejkade och han var nära att dö.

Det var en värkbruten och rullstolsburen vän som tog emot director musices. Men Petterssons vilja var starkare än någonsin. Dittills hade han bara berättat om sig själv i toner, så en hyllning till Birgitta var otänkbar men för en gångs skull kunde han göra sig till indignerat språkrör för Nobelpristagaren i litteratur 1971 och solidarisera sig med öden så långt borta som möjligt från den akademiska sfären: de av polisen mördade arbetarna från de chilenska salpetergruvorna.

Diktsamlingen »Lampan på marken« från 1963 med valda delar av Nerudas magnum opus, »Canto General«, i gemensam översättning av Artur Lundkvist och Francisco J. Uriz kan ha stått på Petterssons bokhylla eftersom han föreslog att tonsätta de nio dikter som

bildar grupp tre i den femte av de femton sångerna: »Den förrådade sanden«. Diktgruppens rubrik fick också bli undertitel till symfoni nr 12: »De döda på torget«.

Komponerandet gick relativt snabbt, från maj 1973 till januari 1974, med avbrott för en symfonisats för TV och traumat efter militärkuppen i Chile och Nerudas oförklarliga död tolv dagar senare. Resultatet blev ett partitur som eftervärlden sedan uruppförandet i hösten 1977 haft svårt att hantera. Den mest öppenhjärtiga kommentatorn är den tyske musikvetaren Michael Kube, som på sidan 181 i sin Pettersson-biografi skriver: »Här arbetar Allan Pettersson emot det talade språkets betoning och rytm«.

Även med text i handen är det inte lätt att vänja sig vid Petterssons egenartade hantering av Nerudas dikter och särskilt hans betoningar respektive förlängningar av obetonade stavelser. Här finns inget tonmåleri för örat att stödja sig på utöver körens ostentativt deklamerade och stundom mixturladdade ackord. För konsertbesökaren kan vara bra att hålla i minnet att det bara är på två ställen – mellan tredje och fjärde dikten samt mellan sjätte och sjunde – som det saknas symfoniska mellanspel, som ofta är av typen »lyriska öar« där flöjternas smärtlindrande kantilenor rör sig över de svidande bittra violinernas stråkbågar. Musik som vi sedan ett halvsekel lärt oss att älska och som vi alltid tagit med oss hem efter en konsert med Allan Petterssons musik. Min förhoppning är att vi alla denna gång kan ta med oss betydligt mer än Petterssons öar.

Carl-Gunnar Åhlén

Kommande konserter våren 2019

WIENKLASSIKER

ONSDAG 20 MARS

kl 18 De Geerhallen Norrköping

TORSdag 21 MARS

kl 19 Åtvids Stora kyrka

FREDAG 22 MARS

kl 19 Motala Folkets Hus

Dirigent **Mats Zetterqvist**

Solister **Teodor Tirlea** flöjt,

Elias Svanberg trumpet

Mozart och **Haydn**

PIANO I NORDISKT LJUS

TORSdag 28 MARS

kl 19 De Geerhallen Norrköping

FREDAG 29 MARS

kl 19 Crusellhallen Linköping

Introduktioner kl 18.30

Dirigent **Taavi Oramo**

Solister **Kirill Gerstein** piano

Brahms Pianokonsert nr 1

Sibelius Pohjolas dotter, Tuonelas

svan, Lemminkäinen drager

hemåt

CHELSEA HOTEL

FREDAG 5 APRIL

kl 19 De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Hans Ek**

Solister **Moneybrother**, **Annie**

Angel, **Sofia Karlsson**

Musik av legendarerna **Bob Dylan**,

Leonard Cohen, **Janis Joplin**, **Patti**

Smith, **Jimi Hendrix**, **Joni Mitchell**

med flera.

ITALIENSK VÅR – SVENSKA

SALONGSORKESTERN

ONSDAG 10 APRIL

kl 18 De Geerhallen Norrköping

Solister **Linda Olsson**, **Daniel**

Mitsogiannis

Ciceron **Richard Michelin**

Italienska schlagers och film-

musik med avstamp i 1950- och

1960-talen.

MASTEREXAMEN

I DIRIGERING

– FRI ENTRÉ

TORSdag 11 APRIL

kl 19 De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Magnus Larsson**

I samarbete med Musikhögsko-

lorna i Stockholm, Göteborg och

Malmö.

ÖPPEN REPETITION

– FRI ENTRÉ

TISDAG 26 MARS

11.30 De Geerhallen Norrköping

Öppen repetition av kommande

koncert.

Läs mer på vår hemsida norrkopingsymfoniorkester.se

Christian Lindberg foto Mats Bäcker, EEKK foto Jan-Olav Wedin, Radiokören foto Kristian Pohl,

SON foto Björn Dahlgren, Allan Pettersson foto Gunnar Källström.

Norrkopings Symfoniorkesters sponsorer 2018–2019

GULDPARTNER **STÅHL INVEST**

SILVERPARTNERS

SEFAB SIEMENS

Övriga: Advokatfirman Glimstedt | Almroth Industrifastigheter AB | Best Western Hotel Princess | Kurt och Brita Ehlert | Gunnar Gunnarsson Fastighets AB | Holmen Paper AB | HSB | Hyresbostäder | Mattssons Fastighetsutveckling AB | Ringarums Busstrafik AB | Sumitomo SHI FW Energi AB | Swedbank | Tage Rejmes Bil AB | Tommy Holm Revisionsbyrå AB

Fonder: Fond of Music, donation från Marianne och Lennart Lindqvist |

Siw Ericssdotter stiftelse, donation

SON samarbetar med Vi-skogen

Utöver en blomma, som tack till våra artisters medverkan, planterar SON fem träd i Vi-skogen som en gåva till vår gemensamma jord.

Vd Pia Kronqvist, Konstnärlig chef Henrik Marmén, Kommunikationschef Agneta Lindmark Thomas
www.norrkopingsymfoniorkester.se, info@norrkopingsymfoniorkester.se

SCENKONST ÖST
NORRKÖPINGS SYMFONIORKESTER OCH ÖSTGÖTATEATERN